

บันทึกข้อความ

๑๓๒๖
รับที่..... วันที่... ๑๐ ต.ค. ๒๕๖๓
เวลา..... ๑๔.๔๕

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มข้อมูลประวัติบุคคลและบัญชีความชอบ โทร. ๑๗๙๙
ที่ กษ ๑๗๐๒.๕/ ว ๒๘๓๖ วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง การกำหนดราคาซื้อขายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักจัดการบัญชีทั่วไป

ด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๒๐๒/ว๔๔๖๓ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๐ ได้แจ้งการปรับราคาซื้อขายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย นั้น

ในการนี้ กองการเจ้าหน้าที่ (กกจ.) จึงขอส่งหนังสือดังกล่าว มาเพื่อขอให้ท่านเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การกำหนดราคาซื้อขายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ ซึ่งตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญราชการได้บัญญัติให้ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญราชการต้องส่งคืนชั้นรองเมื่อได้รับพระราชทานชั้นตราสูงขึ้น หรือผู้รับมอบของผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่วายชนม์ ซึ่งมีหน้าที่ต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือในกรณีที่ทรงเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนแล้วแต่กรณี แต่ไม่สามารถนำเครื่องราชอิสริยาภรณ์ส่งคืนได้ จะต้องชดใช้ราคากลางที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งผู้เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

(นายภาณุ จารุภูมิภัก)

ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

- ผหป. เพื่อทราบ/ถือปฏิบัติ
- กมด. เวียนเพื่อทราบ
- กปช. ร่วมประชุม/ลงนัด
- กลร. เพื่อพิจารณาดำเนินการ
- กจอ.
- กสป.
- กกป.

๙๐ ๔.๙.๖๖.
(นางสนพร ทองทิ้ง)
ผู้อำนวยการสำนักจัดการบัญชีทั่วไป

ส.ป.ก.

20916

รับที่.....

วันที่ - ๒๗.๘. ๒๕๖๐

เวลา.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองการเจ้าหน้าที่ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๓๙๓๓
ที่ ๑๙๐๒/๒๕๖๐ วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๐

เรื่อง การปรับราคากำลังใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย
เสนอ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ด้วย สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๘/ว(ท) ๖๗๗๔ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๐ แจ้งกำหนดราคากำลังใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

จึงขอส่งสำเนาหนังสือดังกล่าวมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

พันจ่าเอก

(ประเสริฐ มาลัย)

ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เสนอ

- พทป. กสญ. กยบ.
- กพอ. กปบ. กบก.
- กศด. กศพ.
- ทรบ. แจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
- พิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายประชุม ชารุณเมธี)

ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

๑๗ กันยายน
๒๕๖๐

(นางสาวอรัญญา เพ็มคง)

ผู้อำนวยการบุคลากรและกฎหมายการค้าปลีก

ศูนย์บริการภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง

- ๓ ต.ค. ๒๕๖๐

ประกาศราษฎร์

ที่ นร ๐๕๐๙/ว(ท) ๖๗๗๔

กระทรวงมหาดไทย	วันที่ ๓๐๙๒
ที่ ๒๘ กย. ๔๐	ที่ ๑๔๗๐
เวลา ๑๔.๐๐	

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กาญ. ๑๐๓๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๐

เรื่อง การปรับราคาชาดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดราชาดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

๒. ข้อมูลประกอบการปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือชดใช้ราชาแทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย

ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีโดยสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ปรับราคาชาดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมายทุก ๓ ปี ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓ และได้กำหนดราชาดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๐ โดยใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ นั้น

บัดนี้ นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นชอบให้ปรับราคาชาดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในรอบ ๓ ปี ถัดไป และสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ดำเนินการประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ตามสำเนาประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดราชาดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ ที่ส่งมาด้วยนี้ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

กองการเจ้าหน้าที่
ส.น.ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๑๔๗ กย. ๔๐
วันที่ ๒๘ กย. ๔๐
ที่มา.....

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิริวิลาส)

เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๘๖๒, ๑๘๖๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๗๑

www.soc.go.th

ลงชื่อ ณ ที่ ๑๔๗ กย. ๔๐ วันที่ ๒๘ กย. ๔๐

๒๘ กย. ๔๐

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การกำหนดราคากดไข่แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

ตามที่กฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญราชการที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน
ได้บัญญัติให้ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญราชการต้องส่งคืนชั้นรองเมื่อได้รับ
พระราชทานชั้นตราสูงขึ้น หรือผู้รับมรดกของผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่รายชื่อมี
ซึ่งมีหน้าที่ต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือในกรณีที่ทรงเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนแล้วแต่กรณี
แต่ไม่สามารถนำเครื่องราชอิสริยาภรณ์ส่งคืนได้ จะต้องใช้ราคากลางของราชอิสริยาภรณ์หรือเหรียญราชการนั้น
ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ.๒๕๓๓ อนุมัติหลักการให้ปรับราคาใหม่ทุก
๓ ปี และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ (๑) ได้บัญญัติให้
หน่วยงานของรัฐส่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ
แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชน
ที่เกี่ยวข้อง ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา สำนักนายกรัฐมนตรีจึงออกประกาศการกำหนดราคากลางใช้แทน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓
ตามบัญชีท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

บัญชีราคากำดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย
ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ลำดับที่	รายการ	ราคากำดใช้ (บาท)
	<u>เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายหน้า</u>	
๑	ปฐมจุลจอมเกล้า	๓,๑๒๑,๗๘๔
๒	ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ	๔๘๖,๙๘๔
๓	ทุติยจุลจอมเกล้า	๓๖๒,๕๐๔
๔	ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ	๒๓๔,๕๕๐
๕	ตติยจุลจอมเกล้า	๒๕๗,๔๗๔
๖	ตติยานุจุลจอมเกล้า	๖๐,๘๘๔
	<u>เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายใน</u>	
๗	ปฐมจุลจอมเกล้า	๑,๓๗๔,๓๐๒
๘	ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ	๓๘๐,๖๘๔
๙	ทุติยจุลจอมเกล้า	๓๒๙,๘๘๔
๑๐	ตติยจุลจอมเกล้า	๒๔๔,๙๘๒
๑๑	จตุตติจุลจอมเกล้า	๖๑,๘๘๔
	<u>เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เบื้องซูยิงช้างเผือก</u>	
๑๒	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก บุรุษ	๔๑,๔๖๐
๑๓	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก สตรี	๓๒,๓๘๒
๑๔	ประณามาภรณ์ช้างเผือก บุรุษ	๒๔,๖๔๔
๑๕	ประณามาภรณ์ช้างเผือก สตรี	๒๒,๖๑๔
๑๖	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก บุรุษ	๓๑,๖๘๒
๑๗	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก สตรี	๑๑,๔๒๐
๑๘	ตริติยาภรณ์ช้างเผือก บุรุษ	๖,๔๑๔
๑๙	ตริติยาภรณ์ช้างเผือก สตรี	๖,๐๘๐
๒๐	จัตุรاثาภรณ์ช้างเผือก บุรุษ	๓,๓๒๖
๒๑	จัตุรاثาภรณ์ช้างเผือก สตรี	๓,๖๘๔
๒๒	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก บุรุษ	๓,๑๔๒
๒๓	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก สตรี	๓,๔๘๔
๒๔	เหรียญทองช้างเผือก บุรุษ	๒,๔๑๔
๒๕	เหรียญทองช้างเผือก สตรี	๒,๗๘๖
๒๖	เหรียญเงินช้างเผือก บุรุษ	๒,๓๒๔
๒๗	เหรียญเงินช้างเผือก สตรี	๒,๖๖๔

ลำดับที่	รายการ	ราคากำดใช้ (บาท)
	<u>เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย</u>	
๒๔	มหาชัริมงคล	บุรุษ
๒๕	มหาชัริมงคล	สตรี
๓๐	พระมาภรณ์มงกุฎไทย	บุรุษ
๓๑	พระมาภรณ์มงกุฎไทย	สตรี
๓๒	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย	บุรุษ
๓๓	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย	สตรี
๓๔	ตริต้าภรณ์มงกุฎไทย	บุรุษ
๓๕	ตริต้าภรณ์มงกุฎไทย	สตรี
๓๖	จัตุรภานภรณ์มงกุฎไทย	บุรุษ
๓๗	จัตุรภานภรณ์มงกุฎไทย	สตรี
๓๘	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย	บุรุษ
๓๙	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย	สตรี
๔๐	เหรียญทองมงกุฎไทย	บุรุษ
๔๑	เหรียญทองมงกุฎไทย	สตรี
๔๒	เหรียญเงินมงกุฎไทย	บุรุษ
๔๓	เหรียญเงินมงกุฎไทย	สตรี
	<u>เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์</u>	
๔๔	ปชุมดิเรกคุณาภรณ์	บุรุษ
๔๕	ปชุมดิเรกคุณาภรณ์	สตรี
๔๖	ทุติยดิเรกคุณาภรณ์	บุรุษ
๔๗	ทุติยดิเรกคุณาภรณ์	สตรี
๔๘	ตติยดิเรกคุณาภรณ์	บุรุษ
๔๙	ตติยดิเรกคุณาภรณ์	สตรี
๕๐	จตุตถดิเรกคุณาภรณ์	บุรุษ
๕๑	จตุตถดิเรกคุณาภรณ์	สตรี
๕๒	เบญจมดิเรกคุณาภรณ์	บุรุษ
๕๓	เบญจมดิเรกคุณาภรณ์	สตรี
๕๔	เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์	บุรุษ
๕๕	เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์	สตรี
๕๖	เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์	บุรุษ
๕๗	เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์	สตรี

ลำดับที่	รายการ	ราคากำไรใช้ (บาท)
	เหรียญราชอิสริยาภรณ์	
๕๙	เหรียญพิทักษ์เสรีชน	๗๑๐
๖๘	เหรียญดุษฎีมala เข็มศิลปวิทยา หหาร	๓,๑๗๔
๖๐	เหรียญดุษฎีมala เข็มศิลปวิทยา พลเรือน บุรุษ	๓,๑๗๔
๖๑	เหรียญดุษฎีมala เข็มศิลปวิทยา พลเรือน สตรี	๔,๐๖๔
๖๒	เหรียญราชการขายเดน	๖๘๒
๖๓	เหรียญจักรมาลา	๒,๔๓๔
๖๔	เหรียญจักรพรติมาลา บุรุษ	๒,๒๔๔
๖๕	เหรียญจักรพรติมาลา สตรี	๒,๖๖๔

**ข้อมูลประกอบการปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์
หรือชดใช้ราคานาเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย**

๑. กฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลต่าง ๆ เช่น พระราชบัญญัติ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก พุทธศักราช ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พุทธศักราช ๒๔๘๔ บัญญัติกรณีที่ต้อง^๑
ส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สรุปได้ดังนี้

๑.๑ เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้รับพระราชทาน
ขั้นสูงขึ้นในตระกูลใด ต้องส่งคืนขั้นรองของตระกูลนั้น

๑.๒ กรณีที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เรียกคืน ต้องส่งคืนทุกขั้นตรา
ตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

๑.๓ เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์รายชนม์ ผู้รับมรดก
ต้องส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนทุกขั้นตรา ยกเว้นเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่ง^๒
ดิเรกคุณภารณ์ขั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน

๑.๔ ถ้าส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนตามที่กฎหมายบัญญัติไม่ได้ด้วยประการใด ๆ
ต้องชดใช้ราคานาเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น

๒. สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ
การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ รวมทั้งการจัดเตรียมเครื่องราชอิสริยาภรณ์เพื่อทูลเกล้าฯ
ถวายสำหรับพระราชทาน และการรับคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๓. แม้ว่าสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีจะได้รับงบประมาณในการจัดสร้าง
เครื่องราชอิสริยาภรณ์มากถึงปีละประมาณ ๕๐๐ ล้านบาท แต่ก็คิดเป็นสัดส่วนเพียงประมาณ
ร้อยละ ๔๐ ของจำนวนทั้งหมดที่จะต้องใช้สำหรับการจัดสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ครบถ้วน
ตามจำนวนผู้ได้รับพระราชทานในแต่ละปี

๔. ในส่วนของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับคืนนั้น สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
จะดำเนินการจัดซื้อใหม่เพื่อใช้หมุนเวียนสำหรับการพระราชทานในปีต่อไป ดังนั้น
การส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่กฎหมายบัญญัตินอกจากจะเป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย
และโบราณประเพณีแล้ว ยังนับเป็นการสนองพระมหากรุณาที่ทรงมีต่อผู้ได้รับพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ อีกทั้งยังเป็นการช่วยลดภาระในด้านงบประมาณสำหรับการจัดสร้าง
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ขึ้นใหม่อีกด้วย

๕. สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ขอความร่วมมือให้หน่วยงานต่าง ๆ
เร่งรัดให้บุคลากรในสังกัดส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่กฎหมายบัญญัติมาอย่างต่อเนื่อง
และเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๓ คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเกี่ยวกับการส่งคืนเครื่องราช
อิสริยาภรณ์ สรุปได้ดังนี้

๕.๑ ให้ปรับราคาชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืน
ตามกฎหมายทุก ๓ ปี

๕.๒ ให้กระทรวง ทบวง กรม กำชับภาครัฐให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ
ในสังกัดจัดทำประวัติการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
และให้ติดตามเร่งรัดผู้ที่ยังมิได้ส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายให้ส่งคืน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์หากไม่สามารถส่งคืนได้ให้ชดใช้ตามราคาที่กำหนด

๖. กรณีเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่จะส่งคืนชำรุด มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๖.๑ กรณีชำรุดเล็กน้อย เช่น สีลงยาแตก ลักษณะเดี้ยดหลุดแต่ส่วนประกอบทุกขั้นส่วนอยู่ครบ สามารถส่งคืนได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อม

๖.๒ กรณีชำรุดในสาระสำคัญ เช่น ถูกไฟไหม้จนเสียรูปลักษณะ จะไม่สามารถส่งคืนได้

๖.๓ กรณีส่วนประกอบบางส่วนสูญหาย ให้ติดต่อสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการส่งให้น่วยงานผู้สร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ซ่อมเพิ่มเติมส่วนประกอบให้มีสภาพสมบูรณ์ก่อนส่งคืน ทั้งนี้ ผู้ที่ต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการซ่อม

๗. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ส่งคืนต้องเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานหรือได้รับการจ่ายจากสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีเท่านั้น เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ซื้อหรือจัดมาจากที่อื่นได้เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปลอมและไม่สามารถส่งคืนทดแทนได้

๘. ผู้ที่จะส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเงินสดใช้ราคาแทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ส่งได้ที่หน่วยงานใดหน่วยหนึ่ง ดังนี้

๘.๑ หน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งจะรวบรวมส่งสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไป

๘.๒ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ภายในบริเวณทำเนียบรัฐบาล โดยติดต่อที่ กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๕๖๒ , ๑๙๖๓

กรณีขาดใช้ราคาแทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเข็คหรือตัวแลกเงิน ขอให้สั่งจ่าย สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี และส่ง สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ถนนนครปฐม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

๙. เมื่อหน่วยงานต้นสังกัดได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนจากผู้ได้แล้ว ขอให้เขียนป้ายชื่อติดไว้ที่เครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นด้วย เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการในภายหลัง โดยเฉพาะกรณีที่พบว่าเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปลอม

กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปลอม เช่น รูปลักษณะสี ขนาด หรือน้ำหนัก แตกต่างไปจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับจากสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี หรือไม่ปรากฏเครื่องหมายผู้สร้าง ให้แจ้งผู้ส่งคืนทราบเบื้องต้นแล้วส่งให้สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๑๐. เมื่อสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเงินสดใช้ราคาแทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์แล้ว จะออกหลักฐานใบรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ส่งคืนเพื่อกีบไว้เป็นหลักฐาน และจะบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูลทะเบียนฐานนัดด้วย